

TEKEL İŞÇİSİ ÜÇÜNCÜ CEPHE'Yİ İŞARET ETTİ!

Ankara'da 78 gün boyunca direnen Tekel işçisi, kendi davasını kararlı biçimde sahiplenmekle kalmadı. Aynı zamanda Türkiye'nin cadı kazanına dönmüş olan siyasi yaşamına yepyeni bir düzen verilebileceğini ortaya koydu.

28 Şubat 1997'de ordu Erbakan'ın Refahiyol hükümetine muhtıra vereli beri, ama AKP iktidarı döneminde gittikçe hızlanan biçimde, Türkiye'de siyasi hayat iki ana merkez çevresinde kutuplaşmış bulunuyor. Bir yanda AKP hükümeti, onun ardındaki en kudretli güç olan Fethullah Gülen cemaati var. Bunlar medyada, poliste, MIT'te ve yargının bazı düzeylerinde önemli mevziler ele geçirmiş durumda. Liberallerin önemli bir bölümü de AKP ile işbirliği içerisinde.

Öte yanda, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin etrafında toplaşan yüksek yargı organları, bürokrasinin henüz AKP'nin eline geçmemiş kesimleri ve medyanın bir başka bölümü var. CHP ve kısmen MHP de bu kampta yer alıyor. Bir de kendine solcu süsü veren ulusalcılar var.

Bu kutuplaşmanın gerisinde ise Türkiye burjuvazisinin iki kanadı arasında sermaye birikiminden kimin daha fazla pay alacağına ilişkin kavga var. Biz uzun süredir bu mücadeleye burjuvazinin politik iç savaşı adını veriyoruz. Ve işçilerin, emekçilerin ve ezilenlerin her iki kamptan da medet ummasının yanlış olacağını, bu iki cephe karşısında bir Üçüncü Cephe kurulması gerektiğini anlatmaya çabalyoruz.

Tekel işçisi kahramanca direnişiyse, bu Üçüncü Cephe'yi geçici olarak kurdu ve Türkiye'nin siyasi hayatının yeni çizgiler üzerinden nasıl düzenleneceğini dosta düşmana gösterdi.

Bir kere, Tekel direnişi iki kampın dışında kaldı. Esas hedef olarak, elbette, işvereni durumunda olan ve kendisine köleliği lâıyk gören AKP'yi aldı. Ama Tekel işçilerinin büyük çoğunluğu diğer düzen partilerinin ve en başta CHP ve MHP'nin de iktidarda olsalar benzer politikalar izleyeceği konusunda gayet yüksek bir bilince sahiptiler. Bilinç durumu bir yana, Tekel mücadelesinin kendisi, toplumu burjuvazinin iki kanadı arasındaki çelişkinin dışında yeni cephelerde saflaşmaya itti. Herkes sınıf ve emek sorununu konuşmaya başladı.

Ayrıca, Tekel işçisi bütün ezilenlerin birliğine doğru ilk adımı da attı. Tekel direnişi başlayana kadar, Trabzonlu, Samsunlu, Tokatlı, İzmirli işçiyse Kürtler öcü gibi tanıtılmış, onlara karşı ırkçılık kışkırtılmıştı. Tekel işçisi hem mücadelede, hem çadırlarda, hem de müzikte ve oyunda birleşti. Halayı birlikte çekti, horonu birlikte tepti. Türk işçiler Kürtlerin ezilmişliğe karşı uzun mücadelesinin onları nasıl cesur ve dirençli kılmış olduğunu gördüler, onları ilham kaynağı olarak aldılar.

Nihayet, Tekel mücadelesi, en azından 28 Şubat 1997'den bu yana neredeyse durmuş olan sınıf mücadelesine toplum çapında büyük bir ivme kattı. Bu iki buçuk ay boyunca sadece Tekel mücadelesi etmedi. 17 Ocak'ta 100 bin işçi Ankara'ya aktı. Bazı Cuma günleri çeşitli işyerlerinde iş bırakıldı. 4 Şubat'ta genel grevin içi boşaltıldı ama 81 ilde işçiler ve emekçiler sokağa çıktı. 20 Şubat'ta on binler Tekel'e desteğe koştu. Üçüncü Cephe'nin başarısı için en önemli koşul, yani işçi sınıfının seferberliği, Tekel'le birlikte ortaya çıktı.

Şimdi yapılacak olan, sendika bürokrasisine rağmen, Tekel mücadelesini bütün Türkiye işçi sınıfına yaymak, yani genelleştirmektir. Tekel gibi tarihi bir eylemin anlamı, bunlar ne kadar önemli olursa olsun, ekonomik taleplerle sınırlı kalmaz. Siyasi alanda Üçüncü Cephe'nin gerçek bir olanak olduğu ortaya çıkmıştır. Sıra sosyalistlerde ve bütün ezilenlerin örgütlerindedir.

KAVGA BİTMEDİ DAHA YENİ BAŞLIYOR! HER YERİ TEKEL, HER YERİ SAKARYA YAPALIM!

Tekel işçisinin mücadelesinin ilk devresi, yani büyük Ankara direnişi, kısmi bir zaferle sonuçlandı. Danıştay'ın kararı ile birlikte, Tekel işçisinin 4/C'ye karşı kadrolu/güvenceli çalışma mücadelesi için yeni bir süre tanınmış oldu. İşçiler memleketlerine döndüler, ama mücadele yeniden başlıyor. Koşullar şimdi eskisinden daha zor. Ankara işçilerin birliğini sağlıyordu. Şimdi büyük birlik şehirlere dağıldı. Öyleyse, yeni döneme uygun yeni mücadele biçimleri yaratmak gerek!

Tekel işçisi kazanacak!

TEKEL İŞÇİSİ DİRENİŞİNİ ANLATIYOR!

Ankara direnişinin başından sonuna kadar içinde bulunmuş Adanalı iki Tekel işçisiyle gerçekleştirdiğimiz görüşmede işçiler direnişlerini anlattılar. İşçilerin anlatımlarını olduğu gibi yayınlıyoruz.

Havva Gök: Tekel'in 31 Ocak 2010 tarihinden itibaren kapanacağına dair yazı geldikten sonra, Adana'da toplantı yaptık ve nasıl bir süreç izleyeceğimizi genel merkez ile birlikte kararlaştırdık. Alınan karar sonucunda 14 Aralık gecesi her bölge bulunduğu yerden yola çıkarak 15 Aralık sabahı Ankara'nın girişlerinde otobüsü durdurdular. Bunun üzerine yolu kapattık, ardından yollar açıldı ve Ankara'ya girdik. Ankara'da AKP genel merkezi önünde toplanıldı ve protesto gösterisi yapıldı. Polis bizi oradan dağıtmaya çalışarak Abdi İpekçi Parkı'na yönlendirdi. Abdi İpekçi'ye 2. gün destek gelmesinden dolayı polis gazlı ve coplu müdahalesiyle bizleri dağıtmaya çalıştı. Oradan Tek Gıda-İş'e geldik. Toplanma yeri Türk-İş olarak kararlaştırıldı. Orada oturma eylemine başlandı. Oturma eyleminde yağmurun yağması nedeniyle branda serildi ve zamanla olağan bir süreç halinde çadırların açılmasına kadar varan bir eylem sürecine girildi. Bu süreçte Ankara halkından, çoğunluğu sosyalist gruplar olmak üzere partilerden ve solcu öğrencilerden çok ciddi destek gördük.

En başta bu sürecin bir haftadan fazla süreceğini beklemiyorduk ama gemileri yakmıştık. Gelişen süreçle beraber kararlılığımız ve gelen destekler sayesinde mücadelemiz 78 gün sürdü. Haklı olduğumuza inandığımızdan, sendikamızın desteğiyle de beraber 1. ayımızın ardından açlık grevine başladık. Ben de açlık grevine başlayan ilk gruptaydım. 4 gün açlık grevinde kaldık. Ardından mücadeleye devam etmek için çadırlarımıza döndük. Daha önce fabrikada görüp sohbet etmeye fırsat bulamadığım insanlarla Ankara direnişi süresinde kardeş gibi olduk. Neredeyse 7 gün 24 saat her dakikamızı mücadeleye birlikte geçirdik. Burada paylaşımın, sınıf dayanışmasının, direnmenin, mücadelenin nasıl olması gerektiğini pratikte de yaşamış olduk.

17 Ocak'ta yaşanan eylem mükemmeldi! Özellikle Kumlu'nun yapmış olduğu pasifize edici konuşma işçileri tatmin etmedi ve bunun sonucunda tepkilerini kürsü işgaliyle gösterdiler. Ayrıca bu kendiliğinden gelişen programlanmamış bir olaydı. Bence bu tepki gerekliydi.

4 Şubat'ta yaşanan duruma gelince; sendikalar bize yüzeysel destek verdi, o tarih bizlere gerçek destek verenle destek vermeyenleri ayırmamızı sağladı. Bence eylem yeterli değildi. Bazı noktalarda katılımın yüksek olmasına rağmen, bence bu eylem istenilen düzeyde ve katılımında gerçekleşmedi. Bu durum işçilerin kararlılığında olumsuzluğa yol açmadı hatta bazı bölgelerden katılımlar yaşandı.

Başbakanın yaptığı tarih açıklamasından sonra bazı arkadaşlar geri döndü ve 4/C'yi imzaladılar. Ben asla 4/C'yi kabul etmeyi düşünmedim ve doğru olan da budur zaten. Danıştay'dan olumsuz karar gelse bile bu modern kölelik sözleşmesini imzalamayacaktım.

Arkadaşlarıma, sınıf kardeşlerime bu konuda bilgiler verdim.

Danıştay'ın kararını açıklamasından sonra Türk-İş'in yapmış olduğu çadırların kaldırılması ve dinlenme kararı açıklaması bence doğru bir karardı. Bizlerin hem dinlenip hem de bölgelerimizde etkin olarak çalışmamız gerektiği düşüncesindeyim. 1 Nisan'a kadar bu süreci iyi değerlendirmek ve süreyi etkin bir şekilde sürdürüleceğiz. Mücadele asıl şimdi başladı!

N.T: Yaklaşık 20 yıldır Tekel'e girdiğimden bu yana kadrolu ve sendikacı olarak çalışmaktayım. Daha önce Tekel'in özelleştirilmesi sürecinde bulundum. Bu süreçte Tekel'de çalışan arkadaşlarımla Tekel'in kapanmasına karşı eylemliliklerde bulunduk. Bunun sonucunda da hem dayak yedik, hem de bu olaydan sonra 150 arkadaşımınla beraber İskenderun-Maden'li Tekel tütün deposuna "kura" ile (buna sürgün de diyebiliriz, o sırada Adana Tekel'de 400-420 civarında işçi çalışıyordu) gönderildik.

İlk olarak 15 Aralık'ta olmak üzere 5 defa Ankara'ya gidip geldim. Bu süreçte Abdi İpekçi'de yaşanan olaylarda bulunmadım ama orada bulunmadığım için çok büyük vicdan azabı çektim. Bundaki sebep hem eşimin üzerimde uyguladığı baskı, hem de Tekel'de çalıştığım tahakkuk bürosundaki işlerimin yoğunluğudur. Bu durumu telafi etmek için hafta sonları Ankara'ya gidip geliyordum. Süreç içerisinde yılbaşında Adana'dan yola çıkıp Ankara'ya ulaştım ve bu sıralar daha Tekel çadırları kurulmamıştı. İlk başlarda Türk-İş'in binası içerisinde yerde yatıyorduk. Çadırda yatınca rahatsız olduğumuzu gören erkek arkadaşlarımız da çadırlarda kalmamızı istemiyor, bu konuda çözüm yolları arıyorlardı. Bunun üzerine Türk-İş'e gidip yer talep ettik, sonuçta da kadın işçiler geceleri misafirhanelerde kalmaya başlarken, erkek işçiler kadın işçilerin rahat edebilmesi için geceleri çadırlarda kalıyorlardı.

Toplamda yaklaşık olarak 78 günlük direnişin 50-55 gününü Ankara'da direniş içerisinde geçirdim. Geri kalan süreçte de ailevi sorunlar, sorumluluklar ve işlerimden dolayı Adana'ya dönmek zorunda kaldım. Ankara'ya ilk gittiğimde böyle bir ortam beklemiyordum. Bu mücadelede oğlum bana çok destek verdi. "Anne sen git, ben burada babama sahip çıkarım" diyordu. Ankara'da kaldığım süre boyunca Sakarya esnafından, Ankara halkından, sosyalist gruplardan, kurumlardan ve solcu öğrencilerden çok büyük destek gördük. Orada yaşadığım paylaşımlardan, ortamdaki çok etkilendim hatta şu an bile o duygusallığı üzerimden atamamış durumdayım. İnsani olan değerleri en güzel şekilde orada yaşadım.

En son Danıştay kararı açıklandığında eylem alanında bulunamadığım için, o coşkuyu birebir yaşamadığım için, mücadele eden arkadaşlarımla sarılıp kucaklaşamadığım, sevincimi onlarla paylaşamadığım için çok üzgünüm. Ama yüreğim onlarla beraberdi. Eşimden dolayı geri dönmek zorunda kaldım. Eşim de Tekel işçisi olmasına rağmen hep geri planda kaldı, benim kadar aktif çaba göstermedi.

Kavganın bitmediğini, asıl mücadelenin yeni başladığını, en azından 1 Nisan'a kadar kısa bir mola verildiğine, bu molanın ardından daha da mücadele ateşiyle dolmuş bir şekilde sonuna kadar devam edileceğine inanıyorum. Bu mücadeleyi Adana'da devam ettirmeye çalışıyoruz. Bu süreçte Adana Tek Gıda-İş Sendikasında Tekel işçisi arkadaşlarla buluşuyor ve 1 Nisan'a kadar neler yapmamız gerektiği konusunda görüşmeler yapıyoruz ama 1 Nisan'da da ilk günkü coşku ve mücadele azmiyle Ankara'da olacağız...

Tekel işçilerinin şanlı direnişinin Ankara'daki kısmının büyük çoğunluğunda birlikte olduğumuz İzmir Tuzla Tekel işletmesi işçisi Özkan Işık'la Tekel direnişinin geleceğiyle ilgili konuştuk.

Gerçek: 1 Nisan'a kadarki süreçte direnişi canlı tutmak için ne tür eylem biçimleri uygun olabilir, bunlar için kendi içinizde ve sendikayla görüşmeler yapıyor musunuz, yapacak mısınız?

Özkan Işık: Sendikamızın 3-4 günde bir AKP il binasına yürüyüşler düzenlemesi gerekiyor, merkezi yerlerde oturma eylemleri düzenlenmeli, bunlarla ilgili sendikaya öneriler yapıyoruz. İşçilerin sendikalarını sık sık araması, orada toplantılar düzenlemesi ve bu toplantıların katılımını yüksek tutması gerekiyor.

Gerçek: Şu anda halihazırda direnişte olan Tarih işçileriyle başta olmak üzere, işçilerle ortak mücadele platformları kurmayı düşünüyor musunuz?

Özkan Işık: Öncelikle Tarih işçilerinin direnişlerini Tarih İplik'te çalışan 650 ve Tarih Yağ'da çalışan 850 işçinin, Aydın'la ve Ege'deki bütün diğer Tarih işletmelerinin bulunduğu illerdeki işçilerle il bazında değil bölge genelinde birleşik bir mücadeleye dönüştürmeleri gerekir. Teksif'in Tek-Gıda'yla anlaşarak bugünden ortak eylemliliklere girişmesi, 1 Nisan'da Ankara'da yapılacak toplantıdan çıkacak kararların da bu yönde olması hem Tekel hem de Tarih işçisinin kazancına olur. Bunları gerçekleştirebilmek için Tekel işçisi sendikası Tek-Gıda'ya, Tarih işçisi sendikası Teksif'e bunu toplantılarda önermeli, gündemleştirmelidir.

Gerçek: Diğer sendikalarda örgütlü işçiler ve sendikalarından talepleriniz var mı?

Özkan Işık: Sendikalar ve konfederasyonlar arasında alınan ortak kararları iyi yaşama geçirmesi, Tek-Gıda'nın kararlarına destek sunması. En önemlisi 26 Mayıs'ta yapılacak eylemin iyi örgütlenmesi, 26'sında katılım oranını %80'in altına düşürmemek gerekiyor.

Gerçek: 1 Nisan'dan sonrasıyla ilgili görüşleriniz nelerdir?

Özkan Işık: 1 Nisan'da 1000 değil 3000-3500 kadar işçinin Ankara'ya toplanması mücadelenin güçlü bir şekilde yeniden canlanması açısından iyi olacaktır. Her şubeden onar kişilik grupların Ankara'da 1 Nisan sonrasında süresiz kalıp sendikaları, meclisi, siyasi partileri, kitle örgütlerini ziyaret etmeleri süreci sıcak ve gündemde tutar. Sendikacıların yapacağı tabandan baskı ve partilerde, kitle örgütlerinde yer alan insanların yapacağı toplumsal baskı mücadeleye büyük katkı sağlar. Bunun yanı sıra sadece Tek-Gıda'nın veya Türk-İş'in değil bütün sendika ve konfederasyonların büyük Tekel işletmelerinin olduğu 4-5 ilde (İzmir, Diyarbakır, Samsun, İstanbul gibi) çadır kurma kararı almaları gerekir.

Gerçek: Son olarak eklemek istedikleriniz?

Özkan Işık: Bu ülkedeki toplum için bu eylem bir viraj, bir dönüm noktası. Sadece Tekel işçisi açısından değil, tüm işçi sınıfı, ezilen insanlar ve varlığını sağlıklı bir şekilde devam ettirebilmeleri anlamında sendikalar açısından bu eylemleri, direnişleri çok iyi değerlendirmek, kazanımla sonuçlandırmak zorunlu.

Tekel işçisi ikinci devreyi nasıl kazanır?

Tekel işçisinin mücadelesinin ilk devresi, yani büyük Ankara direnişi, kısmi bir zaferle sonuçlandı. Danıştay'ın kararı ile birlikte, Tekel işçisinin 4/C'ye karşı kadrolu/güvenceli çalışma mücadelesi için yeni bir süre tanınmış oldu. İşçiler memleketlerine döndüler, ama mücadele yeniden başlıyor. Koşullar şimdi eskisinden daha zor. Ankara işçilerin birliğini sağlıyordu. Şimdi büyük birlik şehirlere dağıldı. Öyleyse, yeni döneme uygun yeni mücadele biçimleri yaratmak gerekir!

Danıştay kararı işçinin zaferidir!

Her şeyden önce şunu anlamak gerek: Danıştay zaferi, "hukukun zaferi" değil, işçinin zaferidir. Sınıf mücadelelerinde yargı organları işin içine girdiğinde, mücadelede ortaya çıkan güçler dengesine göre karar verirler. Türkiye tarihinin en büyük eylemi olan 15-16 Haziran amacına bir Anayasa Mahkemesi kararıyla ulaşmıştı. Bu, Anayasa Mahkemesi işçiden yana olduğu için değil, mücadelenin gücü düzeni ürküttüğü için olmuştu. Bugün de aynı şey Tekel işçisi lehine verilen Danıştay kararı için geçerlidir. İşçi iki buçuk ay evinde yatmış olsa böyle bir karar çıkmazdı.

Bunun anlamı şudur: İşçiler bugünden sonra Danıştay'a güvenip mücadeleyi yavaşlatırlarsa, olumlu hiçbir sonuç alınamaz.

Ayrıca, Danıştay kararı işin özü konusunda hiçbir kazanım getirmiyor. Usule ilişkin bir karardır. Sadece mücadelenin koşullarını etkiliyor. Yani gevşemek için hiçbir neden yok. Mücadeleye devam!

Şehirlerden başlayıp Ankara'da bitirmek!

Peki bugün 1 Nisan'a kadar bütün işçiler şehirlere dağıldığına göre ne yapmalı?

Mücadele önce bulunduğumuz şehirlerde canlandırılmalı. Şehirlere dönmenin yarattığı eksikliği, şehirleri iyi kullanarak, Ankara'ya hazırlanarak avantaja çevirmeli.

Bir yandan, mücadeleye katılmamış ya da az katılmış ya da 4/C dilekçesini vermiş olan işçileri canlandırmak gerek. Sendika şubeleri, Tekel işçisinin ikinci evi olmalı. Mücadeleci işçiler, 4/C'nin tehdit ettiği bütün Tekel işçilerini toplayarak mücadeleye katmak için elinden geleni ardına koymamalı.

Bir yandan da her şehirde, başta mücadeleye girmiş işçiler olmak üzere, öteki sektörlerden mücadele azmi olan bütün işçilerle ortak platformlar kurulmalı. İzmir'de Tekel-Tariş Platformu bu kapıyı açacak bir adım olabilir. Bu

platformlar sınıf mücadelesini yaygınlaştırdığı ölçüde Tekel işçisinin zaferinin önünü açabilir.

Şehirlerde iyi bir hazırlık, 1 Nisan'dan sonrasını güçlendirmeye yönelik olmalıdır. Tekel işçisi Ankara'ya gittiğinde sadece bin işçiyle değil bütün gücüyle yüklenmelidir. 1 Nisan'dan sonra çadırlar yeniden kurulmalıdır. Üstelik, bu kez geçen defadan da daha etkileyici bir "Direniş Sokağı" oluşturulmalıdır. Bunun yolu, işçi sınıfının direnen bütün kesimlerinin ve Tekel işçisinin sorunlarını çok yakında özelleştirme dolayısıyla aynı biçimde yaşayacak kesimlerin de Tekel işçisinin yanı başına çadır kurmasıdır.

Nihayet, konfederasyonlar düzeyinde yapılacak şeyler vardır. Türk-İş yönetimi ve öteki konfederasyonların yöneticileri, Tekel mücadelesini bütün işçi sınıfının mücadelesi haline getirmedikleri için hesap vermelidir. Türk-İş'te bir Olağanüstü Genel Kurul gereklidir

Hükümeti daha önce adım atmaya iten, içi boşaltılmış olsa da genel grev çağırısı olmuştur. Gerçek bir genel grev yapılmalıdır. Konfederasyonlar 26 Mayıs tarihi konusunda taahhütte bulunmuştur. Bunun amacı işçiyi oyalamaktır. Ama biz bu silahı onlara çevirmeliyiz. 26 Mayıs'ta Türkiye'de hayat durmalıdır.

Kavganın ikinci devresini de kazanmalıyız!

Tekel işçisi, ilk 78 gün bütün Türkiye işçi sınıfına mücadele ruhunu hatırlattı. Şimdi açılmakta olan yeni aşamada bu ruhu eyleme dökmeliyiz. Hem Tekel'de hem de genel sınıf mücadelesinde kazanmalıyız! Mücadele bitmedi, asil şimdi başlıyor!

SIRADA YATAĞAN VAR!

Yatağan Termik Santrali'nin özelleştirilmesine karşı kararlı bir mücadele sergileyen ve Tekel işçilerini de mücadelelerinde yalnız bırakmayan Yatağan santral ve maden işçileri adına Maden-İş Yatağan Şube Sekreteri Beliş Acar'ın görüşlerini aldık.

Gerçek: Öncelikle Yatağan Termik Santrali işçilerinin sınıf mücadelesindeki yerinden bahseder misiniz?

Beliş Acar: Yatağan işçisi 1987'den bu yana emek cephesine karşı yalpalamadan durmayı bilmiştir. ABD ve İMF'nin özelleştirme politikalarına karşı mücadelede en ön safı oluşturmuş ve her tür engeli geri püskürtmüştür. Özelleştirme salt bugünlerimizin sorunu değil, 1984'te Özal hükümetiyle cereyan etmiş ve bombalarını işçi sınıfının üstüne bırakmayı hedef almış uzun soluklu bir süreçtir. 2000'li yıllara geldiğimizde, özelleştirmelere karşı ciddi bir tutum sergileyen bir işçi sınıfı doğdu Yatağan'da. Bu model olarak alınmalıydı ama o ne yazık ki böyle olmadı. Bu durumu görememekle bir hata yapılmıştır. Fakat Tekel işçilerine gelince, onlar gerçekten onurlu bir duruş sergilediler, söylemlerinde çok haklıydılar. Tekel işçileri daha

çadırlarını kurmadan önce, bizler Maden-İş olarak bir açıklamayla Tekel işçilerinin ölümüne yanlarında olacağımızı belirttik. Tekel işçisinin bu olumlu süreci iyi değerlendirilirse, bu durum geride kalan tüm işçi sınıfı için bir çıkış noktası olacak. Gerek Tekel işçilerinin gerekse Yatağan'daki maden ve enerji işçilerinin mücadele alevinin her yere yayılması, 'birleşe birleşe' kazanmamızın ön koşuludur.

Gerçek: Birkaç hafta önce santralin ekonomik değerini tespit etmeye gelen firma temsilcilerini işçiler santrale almadı ve geri püskürttü. Akabinde gelişen durumları aktarabilir misiniz?

Beliş Acar: Evet işçiler geri püskürttü. Zaten gelmeye de niyet etmesinler. Emin olsunlar ki; işçilerin tepkisi bundan sonra daha ağır olacaktır. Aksi takdirde, göstereceğimiz direniş Tekel

işçilerinin direnişinden farklı olmayacak, biz de çadırlarımızı kurar ve ölümüne mücadele ederiz ve de diyeceğiz ki: 'Arşın ordaysa, meydan burda'. Yatağan işçileri 4 Şubat'ta Ankara'da Tekel işçilerinin yanındaydı. O gün çalışması gereken Maden-İş'e üye 550 işçi, sınıf kardeşlerine destek olmak için yevmiyelerini feda etti ve 1 günlüğüne işe gitmedi. Milas Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, Tekel işçilerini desteklemek amacıyla Konfederasyon'un karar aldığı 4 Şubat Mitingi'ne gittikleri için 550 işçiye 1000'er lira para cezası verildi. Demokratik tepkilerini dile getiren işçilerimize, kanunsuz eylem yaptıkları söylenerek para cezası verilmesi doğru değildir. Tekel işçilerinin başına gelenin maden ve enerji işçilerinin de başına geleceğini çok iyi biliyoruz, hatta danışman firmaların özelleştirme çalışmalarını nereden bizzat yaşamaktayız. Haklarımızı sonuna kadar savunmaya devam edeceğiz.

Sungur Savran

Sakarya Komünü

İşçi sınıfının uluslararası tarihinin yüz akılarından Paris Komünü (1871) 72 gün ayakta kalabilmiş, daha sonra burjuvazinin rövanşist saldırıları altında can vermişti. Tekel işçilerinin Ankara'nın göbeğinde kurdukları "Sakarya Komünü" 77 gün (çadırların söküldüğü günü de sayarsak 78 gün) yaşadı! Ve yenilgiyle sonuçlanmadı. Elbette Paris Komünü, işçi sınıfının tarihte ilk kez siyasi iktidarı burjuvazinin elinden aldığı ve kendini yönettiği bir deneyimdi. Tekel işçisinin Ankara'nın Sakarya bölgesinde kurduğu "Direniş Sokağı" bu anlamda Paris Komünü ile aynı ölçekte ele alınabilecek bir tarihsel olay değil. Ama Paris Komünü uluslararası işçi sınıfının belleğine onurun ve özgürlüğün bir simgesi olarak kazınalıberi, değişik türden toplumsal mücadele deneyimleri de "komün" olarak anılmıştır. Örneğin üç yıl önce, Meksika'nın Oaxaca eyaletinin başkentinde işçiler, emekçiler ve yoksul halk, şehrin resmi yönetimini felç ederek her yeri halk tarafından yönetilen bir özgürlük alanına çevirince, iktidarın sınıf karakteri değişmeye de bir "Oaxaca Komünü"nden söz edilmiştir. Örneğin, 1989'da Çin'de önce öğrenciler, ardından işçiler, belki yüz binlerce, belki bir milyon insan Pekin'in ana meydanı Tien An Men'i 52 gün işgal edince, bir "Tien an Men Komünü"nden söz edilmiştir.

Kelimenin bu dar ve sınırlı anlamında, Tekel işçisinin Ankara'da Türk-İş önünde oluşturduğu işçi özgürlüğü alanı, özellikle çadırkent kurulduğu Ocak ortasından itibaren, "Sakarya Komünü" olarak anılmayı hak ediyor. Modern Türkiye tarihinde bu deneyime benzer tek bir deneyimden söz edilebilir: Zonguldak madencilerinin, Aralık 1990'da, kent neredeyse bütün emekçi halkının desteğiyle bir ay boyunca şehri bir özgürlük alanı haline getirmeleri bazı bakımlardan benzer bir özellik taşıyor.

Neden mi "Komün"? Çadırkenti ziyaret eden herkes oranın nasıl bir özgürlük alanı olduğuna tanıklık edecektir. Baskı güçlerinin kendilerini gösteremediği bir yerdin Sakarya çadırkent. Hükümet istese, o iradeyi bulabilse, çadırkenti fiziksel anlamda bir gece sabaha doğru yapacağı bir baskınla yerle bir edebilirdi. Ama bütün mesele de burada ya: Hükümet o iradeyi bulamadı. Tekel işçisinin mücadele gücü, kararlılığı ve her şeyden önemlisi bütün toplum nezdinde destek bulan haklılığı ve meşruiyeti, devletin çadırkenti yıkmasına izin vermedi. Böylece, burjuvazinin hakimiyetindeki bir devletin, üstüne üstlük eli sopalı bir devletin başkentinin orta yerinde, işçi sınıfı bir özgürlük alanı yaratmış oldu. Bu özgürlük alanında, her şey ortaklaşa yaşanıyordu. Yemekler birlikte yendi, çadırlarda sırt sırta uyundu, geceler uzun sohbetlerle ve türkülerle paylaşıldı, binlerce kişi bir araya geldi, ama kavga çıkmadı, arsız uğursuz çıkarmaya çalışınca da işçinin olgun tavırla yatıştırıldı. En çok, en çok, deneyimler ve fikirler özgürce paylaşıldı.

Bu özgürlük alanı, 12 Eylül gericiğinden bu yana toplumun çeperine itilmeye çalışılan, halka öcü gibi gösterilen sosyalist hareketlerin işçi sınıfıyla dostça, kardeşçe ve özgürce yaşadığı bir alan haline geldi aynı zamanda. Her an polis baskısı ile yaşayan sosyalistler, bu özgürlük alanında, bayraklarıyla, sloganlarıyla, bütün sembollerıyla özgürce var oldular. Üstelik, bazılarının sandığı gibi bu bir parazit ilişkisi değildi. Çadırlarda konuştuğumuz işçiler arasında o kadar çok insan "ben bugüne kadar sosyalistler hakkında ne kadar yanlış düşünmüşüm" dedi ki! Pek çoğu, siyasi hareketler arasında kimin kendilerinin dostu, kimin düşmanı olduğunu, kiminse sadece gösteriş peşinde olduğunu gayet iyi anladığını ifade etti. Dahasını söyleyeyim (gerekirse çadır ve insan ismi de veririm). Daha ilk tanıştığımızda kendisinin "ülküci" olduğunu (ve sosyalist fikirlerin etkisinde kalmaya başlayan birçok işçiden farklı olarak) "ideolojisine ihanet etmeyeceğini" ifade eden bir işçi ne söyledi biliyor musunuz? Sosyalist gruplar olmasa, direniş kesinlikle bu kadar uzun sürmeyeceğini!

Nihayet Tekel işçisi ve Sakarya bu 77 gün boyunca, Türkiye'nin işçisinin, emekçisinin, yoksulunun, ezileninin Mekkesi haline geldi. 17 Ocak mitingi ve 20 Şubat eylemi için on binler Ankara'ya aktı. Ülkenin dört bir köşesinden emeğe saygı duyan sayısız siyasi, toplumsal, yerel çevre Sakarya'yı ziyaret etti. Sakarya sadece Tekel işçisinin değil, Türkiye işçisinin ve emekçisinin tamamının özgürce nefes alıp verdiği yer oldu.

Sakarya Komünü getirdiği zaferle şimdilik sona erdi. Bundan sonra sayısız güç Tekel işçisinin direncinin ve kararlılığının çözülmesi için nice tuzak kuracak. Oysa, daha sadece ilk raunt kazanılmıştır. Mücadelenin kazanılması için önümüzde uzun bir yol var. Tekel işçisi şimdi Türkiye'ye yayıldı. Mücadeleyi işçi sınıfı ve emekçilerin öteki katmanlarına taşımayı, İstanbul'da Marmaray ve iftayıciyle, İzmir'de Tariş'le, her yerde ezilenlerle dayanışmayı öreerek yürürse mutlaka kazanır. Kimse gardını indirmesin! Türkiye'nin bütününe yayılacak bir komüne, bu toprakların bütünüyle özgürlük alanı haline getirilmesine ulaşmak için daha çok uzun bir yolumuz var.

TEKEL İŞÇİSİ DİRENİŞİNİ ANLATIYOR!

Gerçek: Bu büyük direnişi yaratan kararlılık nasıl oluştu?

Binali İldan (İstanbul Tekel): Bu kararlılığı yaratan bizi 4/C isimli kölelik yasasına mahkum etmeleri idi. Köleliğin öbür yanı ise işsizlik yoksulluğu. Çoğu işçinin çocuğu var. İnsanlar işsiz kalacaklarını görünce direnişte kararlı oldular. Çünkü biz güvenceli ve iyi denilebilecek çalışma koşullarından direk köleliğe atılmak isteniyoruz. Bu direnişte sosyalistlerin, öğrencilerin desteğini de atlamamak gerekir. Onların çok büyük desteği oldu.

Gerçek: Sendikaların direnişteki işlevi neydi?

Binali İldan: Bu eylemin örgütlenmesi ve ihtiyaçların karşılanması noktasında sendika bir şey yapmamıştır. Tek-Gıda-İş bu direnişin en önde gelen gücü olması gerekirken, direnişe ayak bağı olmuştur. Sendika yöneticileri daha önce birkaç kez çadırları kaldırmaya çalışmıştı, ama başaramamıştı. Şimdi başarmış oldu. Çadırların kalkması mücadele açısından iyi bir şey değil. Ben burada asıl sorunun sosyalistlerin sendikalara yönelmemesi olduğunu düşünüyorum. Mustafa Türkel yerine bir sosyalist bu sürecin başında olsaydı her şey çok farklı olurdu. Sosyalistler sendikaları önemsemelidir. Bu zaafılarını kapatmalıdır.

Bundan sonraki süreçte direniş nasıl sürmeli?

Binali İldan: Bütün işçiler buldukları illerde iletişimi koparmamalı, her ilde çadırlar kurulmalı. Muş'ta ve Malatya'daki bakanlara yapılan eylemler gibi eylemler her yerde yapılmalı. Tarih gibi direnişler önemslenmeli, bütün toplumsal rahatsızlıklar tek bir kanala sokulmalı. Bu durumda kesinlikle Tekel direnişinde mola verildi algısı olmamalı. 1 Nisan'da en kalabalık şekilde Ankara'ya gidilip, çadırlar yeniden kurulmalı.

Tek Gıda-İş Manevra yetmiyor, irade gerekiyor!

Tekel işçisinin sendikası Tek Gıda-İş'in başkanı Mustafa Türkel, 23 Şubat Salı günü, işçinin hükümetle ve belki de polisle boy ölçüşmesine günler kala, Türk-İş genel sekreterliğinden istifa etti ve ortadan kayboldu. Türkel, ancak 1 Mart günü Danıştay kararı açıklanınca yeniden işçinin arasına döndü. Ayrıca, istifa ettiğinde istifa gerekçesini 2 Mart'ta açıklayacağını ilân etmişti. Ama 2 Mart'taki basın toplantısında bazı dolaylı sözler dışında açık konuşmadı. Türkel 23 Şubat'ta istifa etmeden bir akşam önce de işçiyi kavgaya getirmiş, "Yolunuz açık olsun" bile demişti.

Oysa Tek Gıda-İş sendikası, eylemin başından itibaren Türk-İş'ten farklı bir tutum içinde olmuştu. Mücadeleye zaman zaman engeller koyduğu doğrudur. Örneğin birkaç kez çadırları kaldırmak istedi. İşçinin Türk-İş'e karşı isyanına sahip çıkmadığı doğrudur. Türkel ve genel sekreter Mecit Amaç işçi ne zaman Kumlu'yu yuhalasa sert çıktılar. Daha da önemlisi işçi, mitingde sahneyi işgal edip genel grev talebini gür bir sesle ortaya koyduğunda ortada görünmediler, ona destek olmadılar. Başka birçok sorun sayılabilir. Ama bütün bunlar Tek Gıda-İş'in Türk-İş'ten, Mustafa Türkel'in Mustafa Kumlu'dan farklı davrandığı gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Türkel farklı davrandı, işçiyi daha çok savundu, hükümete daha cepheden tavrı aldı, çünkü birincisi kendi sendikasının çıkarı söz konusuydu. Mesele, bazen söylendiği gibi, Tek Gıda-İş'in Tekel işçisinden aidat alıyor olup olmadığıyla açıklanamaz. Bir sendikacının bütün işçiyi, üye tabanına vereceği güvenle ilgilidir. Üstelik, Türkel Türk-İş'in genel sekreteridir ve Kumlu ile farklı bir çizgide yürüdüğü

ve onun alternatifi olduğu biliniyor. Zonguldak işçisine radikal tavırlarla önderlik yapan Şemsi Denizler'in kısa süre sonra Türk-İş'in içinde yükselen yıldız haline geldiği hâlâ belleklerde. Üçüncüsü, Türkel'in AKP hükümetiyle meselesi vardır. AKP en azından çayda Tek Gıda-İş'in altını oymak için elinden geleni yaptı yıllarca. Türkel bu meselede bütünüyle haklıdır. Nihayet, Türkel'in siyasi eğiliminin düpedüz işçi sınıfı içinde AKP'nin ajanı gibi çalışan Kumlu'dan farklı olduğu biliniyor.

İşte bütün bunlardan dolayı, Türkel Kumlu'dan farklı davranmıştır. Tekel mücadelesinin yükseliş aşamasında eylemin onurunu üstlenmeye çalışmıştır. Ama son günlerde gösterdiği basiretsizlik, bu tavrın büyük ölçüde manevra olduğunu ortaya koymuştur. Tekel eylemi son bir haftada tıkanma belirtileri göstermeye başlayınca, Türkel kenara çekilmiştir. Oysa önder, asıl zor günlerde belli olur!

İşte bu yüzden ki, Tekel işçisinin bundan sonra sendikasıdan hiç kopmadan mücadele ederken, aynı zamanda yönetimi denetlemesi, kendi iradesini ortaya koyabilmesi büyük önem taşıyor.

Tekel direnişi: Sendikalarla birlikte ve sendikalara rağmen!

Tekel işçileri Ankara'da Abdi İpekçi parkında polis saldırısına uğradıktan sonra direnişe devam etmek için Kızılay'daki Türk-İş binasını mesken tuttular. Türk-İş işçilerin örgütlü olduğu Tek Gıda-İş'in bağlı olduğu konfederasyondur. İşçiler doğal olarak en zor anlarında örgütlerine sığındılar. Ama Türk-İş'in önu sadece hükümete karşı değil Türk-İş'in kendisine karşı da mücadele edilen bir alan oldu. Yeri geldi Türk-İş başkanı Kumlu protesto edildi. Yeri geldi Türk-İş binası işgal edildi.

Konfederasyonlar işçinin en büyük örgütlü gücüdür. İşçiler haklı olarak bu gücün Tekel direnişinin zafere ulaşması için kullanılmasını istediler. Tekel satılıp kapatıldığından, işçilerin üretimden gelen gücü zayıflamıştı. Ne var ki konfederasyonlar çatısı altında birleşen diğer sınıf kardeşlerinin bu gücü vardı. Şalterler indiğinde bu gücün karşısında kim durabilirdi?

**Milli sendika mı?
Sınıf sendikası mı?**

İşçinin sendikalardan beklentileri olduğu gibi, işverenin ve hükümetin de sendikalardan belirli beklentileri mevcuttur. Yıllarca devletin zirvesinde yer almış deneyimli bir burjuva siyasetçi olan Hüsamettin Cindoruk Uğur Dündar'la röportajında bakan sendikalar hakkında ne diyor? "Sendika işçiyi sermayeye karşı karşıya getirmeyen bir sübabtır. İşçinin önünde kalkan gibi durur ve müzakerede masasında milyonlarca işçi oturacağı yerde, bugün 30 bin 40 bin işçi oturacağı yerde sendika oturacaktır." Evet işçiler sendikalardan haklarını savunmasını beklerken karşı taraf işçiyi kalkan olmasını bekliyor.

Onlar işçiyi kalkan olan, patronla işbirliği yapan sendikaya milli sendika diyorlar. Çünkü sendikadan, aynı milletin parçası olan patronla işçiyi uzlaştırmasını bekliyorlar. Biz, işçinin çıkarını savunan sendikaya sınıf sendikası diyoruz. Hüsamettin Cindoruk bunu en iyi bilen kuşaktır. 15-16 Haziran'da, 70'li yılların grev ve direnişlerinde işçinin tokadını yemiş biridir. Bakan hükümete nasıl akıl veriyor: "Eğer sendikaları bu kadar karşınıza alırsanız, sendikalarla bu kadar restleşerseniz, işçiyi sokağa dökerseniz, sınıf sendikaları ortaya çıkar. Geçmişte yaşadık biz bunu. 16 Haziran hadiselerini hatırlayınız, benim korkum budur."

Mustafa Kumlu'nun ikilemi

İşte bu sebeple patronlar ve burjuva siyasetçileri de sendikaları kontrol altına almak istiyorlar. Sendika yönetimlerince kendi adamlarını getiriyorlar. Sendikada ayrıcalıklı bir katmanın işçinin denetiminden uzak biçimde hüküm sürmesini destekliyorlar. Çünkü milyonlarca işçiyi değil birkaç bürokratla görüşüp işi bağlamak istiyorlar. Bu bürokratlar işçinin çok arabalarına, mevkilerine ve yüksek maaşlarına

bağlı olduklarından, hepsi bir vakitte milletvekili olmayı hayal ettiğinden işler kolayca bağlanabiliyor. Türk-İş başkanı Kumlu da herkesin malumu olduğu üzere Türk-İş'in başına AKP'nin desteğiyle gelmiştir. Bu yüzden Kumlu önce 2009 yazındaki toplu sözleşmelerde hükümetle uzlaşmış ardından Tekel direnişini desteklememek için elinden geleni yapmıştır.

Tekel işçisinin zorluğu

Ama Türk-İş'in önünü mesken tutan işçi bu oyunu bozmuştur. 17 Ocak mitingini bir tiyatroya çevirmeye çalışan Kumlu ve onunla birlikte Türk-İş'in başına çöreklenmiş bürokrasi, karşısında kürsüyü işgal eden Tekel direnişçilerini bulmuştur. Kumlu kendi başkanı olduğu kurumun binasına giremeye başlayınca artık başbakanın bile onu kurtaramayacağını anlamış ve işçiden korktuğu için eylem kararları almak zorunda kalmıştır. Sendikalara sırt çevirmek yerine sahip çıkarak, denetleyerek ve baskı kurarak yapılabilecekleri göstermiştir.

**Türk-İş tamam
peki ya DİSK ve KESK?**

Ancak ayrıcalıklarına bağlı bürokratlar Türk-İş yönetimiyle sınırlı değil, Tekel işçisinin baskısı diğer sendikaların tabanından gelince sendika bürokrasisi el birliği ile genel grevin içini boşaltmıştır. Her fırsatta Türk-İş'i eleştirerek kendilerinin ne kadar iyi olduğunu söyleyen DİSK ve KESK yöneticileri iş eyleme geldiğinde Türk-İş'ten farklı davranmamıştır. DİSK haydi genel grev dedi, örgütlü olduğu işyerlerinde patronla bozuşmamak için iş bırakmadı. Tekel bizim de mücadelemiz dediler, Türk-İş'in eylemlerine temsili katıldılar. KESK yönetimi katılmak isteyenleri engelledi, örgüt disiplinine uyulmasını istedi, kaldırılacak otobüsler için maddi kaynak vermeyeceğini duyurdu. Adeta "Şu Tekel direnişi bitse de kurtulsak" düşüncesiyle hareket ettiler. Dostlar alışverişte görsün diye basın açıklaması düzenleyip oturma eylemi yapmakla yetindiler. En acıklısı KESK, 26 Mayıs'ta genel grev yapılması gibi trajikomik bir öneriyi yaparak, hep eleştirdiği Türk-İş'i en çok sıkıştığı anda kurtardı. Tüm bunların nedeni açıktır. DİSK de KESK de bürokrasinin hakimiyetindedir. Kazanımı mücadeleden değil, Avrupa Birliği'nden, patronlarla sosyal diyalogdan bekliyorlar. Onlar da mevkilerine ve ayrıcalıklarına daha çok bağlılar. Onlar da işçilerin haklarını aldıkları, ülkeyi yönettikleri bir geleceği değil milletvekili olacakları günleri düşünüyorlar. Tek fark milletvekili olmayı bekledikleri partiler...

Görev yine işçilere düşüyor. Tekel direnişi bir kez daha sınıf sendikalarına giden yolun sendika bürokrasisine karşı mücadeleden geçtiğini gösteriyor.

Tekel işçisi neyi, nasıl başardı?

Tekel işçileri son derece zor koşullarda başladıkları mücadelede önemli başarıları imza attı. Zor koşulların başında, Tekel'in özelleştirilmesinin tamamlanmış ve işletmelerin kapatılmış olması geliyordu. Üretimden gelen güç yitirilmişti. Ama bu Tekel işçisini mücadeleden alıkoymadı. Bu mücadele, birlik ve dayanışmanın en zor koşullarda nelere kadir olduğunu göstermiştir.

Direnişin "açılımı"

Ne kolluk kuvvetlerinin gazlı, tazyikli sulu baskısı işçileri yıldırması ne de hükümetin karşı propagandası işçilerin birliğini bozabilmiştir. Tüm Türkiye'den bir araya gelen işçilerin gösterdiği birlik herkese gerçek açılımın nasıl olması gerektiğini gösterdi. Kürtçe halaylar birlikte çekildi, hep birlikte horon tepildi. Halkların kardeşliği ve işçilerin birliği direnişin çadırlarında hayat buldu.

Tekel direnişi birleştirdi

Tekel işçisinin mücadelesindeki kararlılık Türkiye işçi ve emekçi hareketinin diğer bileşenlerini harekete geçirmiş ve genel grevin gündeme gelmesine yol açmıştır. Taşeron işçilerinde ve geçici, güvencesiz kadrolarda çalışan emekçilerde mücadele yönündeki eğilim güçlenmiştir. Tekel'e bir dizi küçük direnişin yanında Tariş ve Yatağan Termik santralindeki mücadeleler eklenmiştir. Özelleştirme sürecindeki Şeker işçilerinin tabanında mücadele eğilimi güçlenmeye başlamıştır.

Artık herkes biliyor: "4-C sözleşmeli köleliktir"

Mücadelenin odaklandığı 4-C maddesi sıradan bir madde değildir. AKP'nin özelleştirmeleri kolaylaştırmak ve kamuda iş güvencesini kaldırmak için temel dayanağıdır. Tekel işçisinin mücadelesi 4-C'nin koşullarında hükümete geri adım attırılmıştır. Bu bile başlı başına önemlidir. Mücadele edenin sadece bedel ödemediğini, hak elde edebileceğini, kazanımın da ancak mücadele ile mümkün olduğunu göstermiştir. Ancak daha önemlisi

hükümetin 4-C'de ısrarı bu maddenin gerçek niteliğini ve hükümetin niyetlerini tüm halk nezdinde açıkça ortaya sermiştir.

İşçi düşmanı cephe

Tekel direnişi, karşısında güçlü bir cephe bulmuştur. Hükümet, polis ve medya her koldan işçinin üzerine gelmiştir. Sendikalara çöreklenmiş bürokrasi, bir yandan Tekel'i destekler gibi görünmüş ama gerçekte işçilerin coşkusunun ardında pleybek yapmaktan öteye gitmemiştir. Zaman zaman hükümetle ikili oynamışlardır. Tekel işçisi hükümetin polisine direnirken, soğukla, yağmurla, karla cebelleşirken, yandaş medyanın kara propagandasıyla uğraşırken, diğer sermaye medyasında yer bulmak için çabalarlarken, bir de başta Türk-İş yönetimi olmak üzere sendika bürokrasisinin ayak di-remesiyle uğraşmıştır.

Birlik ve mücadelenin gücü

En başta Tekel işçisinin kendi içinde gösterdiği kararlılık ve mücadele devam ettikçe yükselen bilinç ve örgütlülük başarının anahtarı olmuştur. Kimse Ankara'ya ilk geldiğinde işlerin bu boyutlara varacağını tahmin etmiyordu. Ancak birlikte olmak, zorluklara beraber göğüs germek işçilerin kendi güçlerini görmesine ve bu güce güvenmelerine yol açtı. Bir kez bu güven kazanıldığında Ankara sokaklarının, miting kürsülerinin, stadyumların, hükümet partisinin binalarının Tekel işçisinin platformu olmasını hiçbir güç engelleyemedi.

Sendikanın ve örgütlülüğün gücü

Elbette ki Tekgıda-İş sendikasının ve Türk-İş konfederasyonunun örgütlülüğü ve gücü olmasaydı mücadele bu noktaya gelemezdi. Mücadele eden tüm işçiler için sendikalarına sahip çıkmanın önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Ancak bu, sendikaları denetlemenin ve yönetimleri sürekli işçinin talepleri

doğrultusunda uyarma ve gerektiğinde baskı altında tutmanın önemini azaltmamaktadır. Tersine sendikaların gücünün biraz olsun ortaya çıkması ve mücadelenin hizmetine sokulması işçinin tabanda gösterdiği iradenin sonucu olmuştur.

Dayanışmanın gücü

İşçinin kararlılığı direnişin etrafında güçlü bir dayanışma halesi oluşturmuştur. Sosyalist parti ve grupların direnişe verdikleri sürekli destek hiç bir şey olmazsa büyük bir moral güç olmuştur. Genel grev talebinin öne çıkmasında sosyalistlerin varlığı önemli bir işlev görmüştür. Muhafif belediyelerin, esnafın ve halkın desteği işçinin gücüne güç katmıştır. Hükümetin işçiyi sürüp atma girişimlerini boşa çıkarmıştır. Nihayet konfederasyonların Tekel direnişi etrafında bir araya gelmeleri hükümeti sıkıştıran bir faktör olmuştur. Uyuyan deviyi uyandırmamak için hükümet adımlarında daha temkinli olmak zorunda kalmıştır.

DİP Girişimi ve Tekel Direnişi:

"Ayaklar baş olacak, işçi sınıfı kazanacak!"

Devrimci İşçi Partisi Girişimi sadece son dönemde değil özelleştirmeye karşı mücadelesi başladığından beri tüm eylemlerde Tekel işçisinin yanında yer almıştır. Ancak Tekel işçisinin DİP Girişimi'yle esas tanışması Ankara direnişine nasip olmuştur.

DİP Girişimi kuruluş aşamasındaki bir partiyiz. Sıradan bir işçi partisi değil, devrimci bir işçi partisiyiz. Devrimci olmak öncelikle burjuva sömürü düzenine karşı uzlaşmaz bir mücadele

demektir. Bu yüzden işçi sınıfı devrimcileri olarak işçi sınıfının çıkarından başka bir parti çıkarımız yoktur. İşçi bizim için ne oy deposudur, ne de partiye kazanılacak kafa sayısıdır.

Bu anlayışla Tekel direnişinde yer aldık. Tüm gücümüzü Tekel direnişinin kazanması için seferber ettik. Bu doğrultudaki fikir ve önerilerimizi "Tekel işçisi nasıl kazanır?" başlıklı 12 tane bülten çıkararak işçilere ulaştırmaya çalıştık. Her aşamada işçilerin kendi güçlerine güvenmesini salık verdik. Sendikaya sahip çıkılmasını ama aynı zamanda da denetlenmesini önerdik.

Konfederasyon toplantılarından tatmin edici kararlar çıkmadıkça bu toplantıların açık yapılmasını önerdik. Baştan itibaren işçilerin komiteleşmesini savunduk. Sendikaya karşı değil, işçinin iradesini doğrudan ifade edebilmesi için ısrarcı olduk.

Komiteleşmenin ne kadar önemli olduğu her aşamada ortaya çıktı. İşçiler birçok kez kendilerini çıkacak kararları beklerken buldular. Oysa bu anlarda kendi kararlarını verip bunu sendikaya iletebilecek ve gerektiğinde uygulatabilecek bir organizasyonun olması ne kadar yararlı olacaktı.

Baştan itibaren genel grevi savunduk. Tekel işçisinin üretimden gelen gücü zayıf olabilirdi ama konfederasyonlar birleştikten sonra artık bu zaaf ortadan kalkmıştı. İş, kazanmak için bu gücü kullanmaktaydı. Nitekim bir günlük iş bırakma kararı alındı. Ama gerçek anlamda uygulanmadı. Bu tutumu ciddi biçimde eleştirdik ve genel grevde ısrar ettik. Hala ısrarcıyız çünkü Tekel direnişi çoktan bir işçi sınıfı davası olmuştur.

Sadece Tekel direnişinin nasıl kazanacağına dair öneriler yapmakla yetinmedik. DİP Girişimi üyeleri, buldukları sendikalarda gerek yönetim düzeyinde gerekse de tabandan baskı yaratarak Tekel'e daha aktif destek verilmesi için mücadele etti. Bu mücadele sendikalarımızın sınıf için mücadele eden sendikalara dönüştürülmesi için devam ediyor.

Tekel işçisinin kazanması, işçi sınıfının kazanmasının yolunu açacaktır. Ankara'da birlikteydik şimdi tüm Türkiye'de birlikteyiz. Ayaklar baş oluncaya ve işçi sınıfı kazanarak sömürü düzenine son verinceye kadar Devrimci İşçi Partisi'nin kavgası sürecektir.

İşçi sınıfı kendi yolundan gidecek!

Filler tepişirken çimenler ezilir diye bir söz vardır. AKP hükümet olalı beri ordu ile arasındaki çekişme, daha doğru bir söyleyişle, sermayenin İslamcı kanadıyla Batıcı-laik kanadı arasındaki çekişme karşısında, işçi sınıfı ve ezilenlerin durumu az çok böyleydi.

Bir tarafta, neredeyse satılmadık devlet işletmesi bırakmayan, çalışma yasalarına B, C diye maddeler ekleye ekleye işçi sınıfına kuralızsız, güvencesiz çalışmayı, işsizliği ve yoksulluğu dayatan bir hükümet. Hakkını arayan köylüye "Ananı da al git" diyen, hakkını arayan emekçiye "yan gelip yatıyor" diyen, başkaları için kolay delikanlılık yapmayı bilen ama, kendi işçisine gelince kabadayı kesilen bir başbakan.

Diğer yanda, darbeciliğe doymayan, yeri geldiğinde işçi sendikalarını yasaklayan, yeri geldiğinde işçinin 1 Mayıs'ına kontrgerillayı saldırtan, bugün bile işçi sınıfı hareketlenirse ne yaparız diye planlar, protokoller hazırlayan bir ordu. İşçinin işsizlik sigortasına göz diken, özelleştirmelerden alabildiğine sebeplen, AKP'nin işçi düşmanlığından memnun olduğu halde, dayandığı siyasal şekillenişin bozulmasını istemediği için ona karşı ko-

numlanan patronlar örgütü TUSİAD.

Birisi habire dinden imandan, haktan hukuktan söz eder ama, işçiye gelince hakkı da hukuku da unuttur. Öbürü ha babam vatan, millet der ama, onun istediği vatan, işçisinin köle olduğu, halkının insanlıktan çıktığı bir vatandır.

Bunlar böyle tepişip dururken vatandaş da hangi tarafı tutacağını şaşırıp durur. Kendi dertlerini, sorunlarını dile getirmeye fırsat dahi zor bulur. Hem de böyle büyük bir ekonomik kriz yaşanırken.

İşte Tekel işçisinin şanlı direnişi, bunlar arasında taraf tutmaya gerek olmadığını, hatta taraf tutmanın yanlış olduğunu göstermiştir. İşçi sınıfına gerekenin taraf tutmak değil, yeni bir taraf kurmak olduğunu, her ikisi de sermaye sınıfının çıkarını gözetken bu iki cephe karşısında işçi sınıfının bağımsız üçüncü cephesini örmek gerektiğini göstermiştir. Filler tepişirken arada çimen gibi ezilmemenin yolunu ortaya koymuştur.

Bakın Tekel işçisi birlik olup mücadele edince AKP de en çirkin yüzünü gösterdi. Etmediği hakaret, savurmadığı tehdit kalmadı. Neden? Çünkü bir kez Tekel işçisini

püskürtürse, 4/C köleliğini çok daha sağlam yerleştireceği için, laiklikle İslamcısıyla bütün patronlara, işçiler karşısında "en büyük güvenceniz benim" diyebileceği için. Buna karşılık öbür kanattan da CHP dışında hiç kimse Tekel direnişinin üzerinde durmadı. CHP de durum gereği, göstermelik bir destekle yetindi, ama baktı ki iş ilerliyor, sona doğru o da sesini soluğunu kesti. 4/C'nin kendisine ise hiçbir itiraz getirmede. Deniz Baykal, Meclis'teki grup toplantısında söz isteyen Tekel işçisine, "siz susun, ben sizin yerinize konuşurum" demedi mi? İzmir'de CHP'li belediyenin kovduğu Kent A.Ş. işçilerinin durumu sorulduğunda eveleyip vevelemedi mi?

Tekel işçisinin mücadelesiyle takke düşmüş, kel görünmüştür. İşçi sınıfına bu iki cepheden de hayır gelmez. Çünkü onların derdi başkadır. Ama işçinin hakkını yemede, işçiyi güvencesiz, işsiz, çaresiz, örgütsüz bırakmada hepsinin çıkarı ortaktır.

Filler yenilemedikçe tepişmenin de şiddetini artırıyorlar, ama bir yandan da yorgun düşüyorlar. Çimenler ise Tekel işçisiyle artık ezilmemenin yolunu bulmuş durumda. Şimdi bu yoldan gitmek, düşmelere kalkmalara da aldırmadan, inatla gitmek gerekiyor. Üstelik bu yolda da yalnız yürümüyorlar. 77 günün 77'sinde de Tekel işçisinin yanında olan sosyalistler, bu yoldan giden diğerlerini de asla yalnız bırakmazlar.

Şu AKP'nin ettiği işler ve Tekel işçileri

Belli ki, iktidara geldiğinden beri AKP hükümeti muhalefet, direniş filan görmemişti. Meydanı boş bulmuştu ya, gelene efeleniyor gidene daylanıyordu. Karşısına çıkanlar olmamış mıydı? Elbette ki, vardı ama onları da allem edip kalem edip saf dışı bırakabiliyordu. En sağlam argümanı da demokrasiydi. AKP âlemlerin demokrasydı ve daha da ötesinde yoksullara merhamet dağıtıyordu.

İşte, AKP hükümetinin bu saltanatı Tekel işçilerinin Ankara seferiyle birlikte son buldu. Deyim yerindeyse AKP'nin feleği şaşı! Zat-ı Alilerin bildiği her şey ters yüz oldu. AKP hükümeti önce demokrasyi filan bir kenara atıp Tekel işçilerine hadlerini bildirmeye niyet etti, ama sert kayaya toslamıştı. Ankara'nın o buz gibi havasında Abdi İpekçi parkını dolduran binlerce Tekel işçisine buz gibi tazyikli su sıkıldı. Fakat o buz gibi su milyonlarca işçi ve emekçinin sıcak yüreğine işledi... İşçi yüreğinin volkan sıcaklığı sonrasında o suyu fokurdattı ve üstüne çay demledi! Bu tutmamişti, bir de gaz deneyim dediler, ortalığı koyu bir sis bulutuna, işçilerin ciğerlerini ise Nazi kamplarındaki gaz odalarına çevirdiler. Bu kez milyonlarca işçinin ve emekçinin soluğu kesilmişti ama işçinin dünyanın bütün çehresini temizleyecek, çevresini kurtaracak ciğerleri körük gibi çalışmaya başlayınca gazları bombaları vız geldi ve TEKEL işçileri hükümet karşısında ilk zaferlerini kazanmış oldu.

Ardından "Ölmek Var, Dönmek Yok!" sloganını hayata geçirmeye başladılar. Sakarya Caddesi kışın ortasında bahara döndü, mücadelenin sıcaklığı Sakarya Caddesinden dünyanın her yerindeki işçi ve emekçinin yüreğine yayıldı. Büyük sınıf dayanışması da böylece başlamış oldu. Hükümeti aldı bir korku... Tayyip Erdoğan gittiği her toplantıda, katıldığı her etkinlikte TEKEL işçilerini hedef almaya başladı. Artık yalanın biri bitiyor biri başlıyordu. Hükümetin başı, dürüstlüğü timsali, yalanın düşmanı açık açık yalan söylüyordu. TEKEL işçileri yan gelip yatırmış, çalışmadan para alıyormuş, üç buçuk dört milyar paraya para demiyormuş... Bu kadar

yalan, iftira nedendi? Tayyip Erdoğan neden her yerde işçileri hedef alıyordu? Çünkü Tekel işçileri bu güne kadar AKP'nin görmediği bir muhalefeti başlatmıştı ve Tayyip Erdoğan ilk kez karşısına çıkan gerçek bir muhalefet partisiyle uğraşmak zorunda hissediyordu kendisini, ama uğraştıkça da karizması bir bir çiziliyordu. Ne dürüstlüğü, ne işçi ve yoksul dostluğu ne de demokrattığı kalıyordu. Zira Tekel işçileri onun bu maskelerini tek tek söküp direniş çadırlarındaki umut ateşlerini tutuşturuyordu.

Tayyip Erdoğan baktı bu böyle olmayacak, tüm boncukları dökülüyor, TEKEL'e saldırma görevini bakanlarına sattı. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, işçilerin mücadeleleri sonucunda yapmak zorunda kaldıkları iki seferlik 4-C iyileştirmelerini bahane ederek "Biz merhamet ediyoruz, size tahammül ediyoruz!" dedi. Akıl sıra işçileri kandırarak, ama hiç işçilerin muhalefetiyle karşılaşmadıkları için kaç yapayım derken göz çıkarıyorlar. Haliyle bu durum TEKEL işçisini daha da kızdırdı, işçi haklı olarak "Biz sizin kulunuz

muyuz da bize merhamet ediyorsunuz?" diye sordu. "Merhamet etme, alın terimizi ver yeter!" dedi.

Bu tutmayınca hükümetin "demokrasi" silahı devreye girdi. Demokrasinin gerçek yaratıcısı olan işçilere Ergenekoncu yaftası yapıştırmaya kalktılar. Ama çamur at izi kalsın derler ya, bunun izi dahi kalmadı ki, kargalar dahi güldü bu iddiaya. O da olmayınca Devlet Bakanı Hayati Yazıcı o kaba ve çirkin üslubuyla işe karıştı. Kendince klasik yöntemi kullanarak işi halledecekti. Ne yapacaktı? İşçilerin kardeşliğini hedef alacaktı, direnişin içinde Kürtler de vardı ya, en iyi bahane bu olurdu, böl, parçala, yönet! Öyleyse ağzındaki baklayı çıkarıverdi: "TEKEL eylemlerini PKK yönlendiriyor!" Bakan daha sonra özür dilemek zorunda kalacaktı.

Daha neler demediler? "Yetim hakkı yiyorsunuz!" diyerek dine referans yapmaya çalıştılar ama işçiler yetimin hakkını AKP hükümetinin yediğini dosta da düşmana da gösterdi. "Milyonlarca işsiz var, siz iş beğenmiyorsunuz!" diyerek krizi kullanma-

ya çalıştılar, Tekel işçileri hem işçilerin hem de işsizlerin meydanlarda ve iş yerlerinde desteklerini alarak bu girişimi boşa çıkardı, hem de hükümete "işsizliğin arttığını" kabul ettirmiş oldu! İşte bunlar da yetmeyince demokrasi maskesini bir kez daha kenara attı AKP. "Şubat sonunda açık açık saldırırız." dedi. Topunu, tüfeğini, panzerini, copunu, gazını hatırlattı... Ama bu da işçi sınıfının dayanışması ve direnişin tüm dünyada ses getirmesi sayesinde etkisizleşti. Açık açık saldırmaktan açık açık korktular. Bu saldırı kendi sonları da olabilirdi çünkü. O nedenle Danıştay Tekel işçileri lehine bir karar verince sus pus oldular. Danıştay'ın her kararına ateş püsküren, haftalarca gündeme oturtan Tayyip Erdoğan ve AKP hükümeti bu kez işi sumen altı etti. İşte bu durum da AKP'nin yenilgisinin açık bir kabulüdür. İlk raunt Tekel işçilerindir! AKP ringi terk etmiştir!

Peki, bugüne kadar işçi dostu, yoksul babası görünmeye çalışan AKP neden böyle davrandı, niye işçilere açıkça ve bu kadar uzun bir süre saldırı? Birincisi kriz koşulları sınıf çatışmasını net olarak ortaya çıkarır, maskeler düşer kimin kimin yanında olduğu belli olur. AKP patronların yanında olduğunu göstermiştir. İkincisi İslamcı burjuvazi ile Batıcı-laik burjuvazinin kavgasında hükümet tüm burjuvazinin sesi olabileceğini, onlara ancak kendisinin hizmet edebileceğini göstermek istemiştir. Üçüncüsü burjuvaziye hizmet etmek için bundan sonra yapacağı özelleştirmelere, işten çıkarmalara karşı tepkinin önünü şimdiden kesmek istemiştir.

Bu nedenlerin gücü ortadadır. Evet, AKP bu nedenlerle Tekel işçilerine açtığı savaşın ilk rauntunu kaybetmiş, ringi terk etmiştir. Ama nedenler henüz ortadadır ve AKP hükümeti kaybetmenin de hırsı ile bundan sonra daha da güçlü saldırıya çalışacaktır. Haliyle Tekel işçilerinin de dediği gibi "Kavga bitmedi, daha yeni başlıyor!". Başta Tekel işçileri olmak üzere, tüm işçi sınıfı, onların sendikaları ve partileri görev başına!

YUNANİSTANLI KARDEŞLERİMİZDEN ÖĞRENELİM!

Sendika konfederasyonları Tekel işçisinin basıncıyla 4 Şubat'ta genel grev kararı alınca, bazı sendikalarımız genel grevin ne olduğunu bilmezmiş gibi davrandılar. Sahiden bilmeyenleri varsa, onlara fazla uzağa gitmeden, komşumuz Yunanistan'a bakmalarını tavsiye ederiz. Zira Yunan işçi sınıfı **genel grevin kitabını yazmakla** meşgul. Geçen ay iki ayrı tarihte ve Mart'ta da şimdilik iki kez birer günlük genel grev yaptılar. Ama onların bizimkinden biraz farklıydı. Uçaklar, otobüsler, trenler garajlarda, hangarlar dinlendi. Sabahında öğrenciler belki biraz daha geç uyandılar. Çünkü öğretmenler okulda değildi! Durumu acil olanlar dışında hastaların da bir gün sabretmesi gerekti. Çünkü hastane çalışanları o gün, daha büyük bir tedavi ile meşguldü!

En ufak bir işçi direnişi karşısında küplere binen bizim başbakan, herhalde böyle bir tablo karşısında, Allah korusun (!), cinnet getirip akıl sağlığına zarar verirdi. Üstelik büyük bir ihtimalle gidecek hastane de bulamazdı.

"Vatan borcu" kimin borcu?

Duymuşsunuzdur. Gazetelerde, haberlerde Yunanistan'ın **iflasın eşiğinde** olduğu söyleniyor. PASOK hükümeti (bizdeki CHP'nin kardeşi) batıyoruz diye bas bas bağıyor. Çünkü Yunan ekonomisi boğazına kadar borca batmış durumda. O yüzden de başbakan Yorgo Papandreu Yunan halkını fedakârlığa çağırıyor. Bu çağrılara "**vatan borcunu ödeyelim**" havası katmaya pek bir özen gösteriyor.

Ancak ne hikmetse, fedakârlığı **halkın yalnızca bir bölümünden** istiyor. Kamu çalışanlarının, yani memurların ücretlerinden

ciddi kesintiler yapıyor. Primlerini kaldırıyor. Yeni memur alımlarını durduruyor. Emeklilik yaşını artırıyor. İşten çıkarıyor. Dolaylı vergileri, yani halkın temel ihtiyaçlarından alınan vergileri artırıyor. Bunların son 35 yılın en sert ekonomik tedbirleri olduğu söyleniyor.

Ve yine ne hikmetse bu "vatan borcunun" esas sahibi aslında **halkın diğer bölümü**. Yani kendilerinden fedakârlık istemeyenler. Yani **sermayedarlar, patronlar, kapitalistler**. Ve tabii ki onları destekleyen devlet.

Çünkü, alınan borçların önemli bir bölümü, şirketlere yapılan devlet desteğine gitmiş. Bu borcu patronlara yapılan vergi indirimleri ve vergi afları şişirmiş. Tabii devasa savunma harcamaları, üst düzey devlet görevlilerinin yolsuzluk skandalları da cabası.

Örneğin; 2009 yılında vergi gelirlerinin yaklaşık %70'i, yerli ve yabancı bankalara, hazine bonosu, devlet tahvili satın alan parazitlere gitmiş. Devletin borcunun %12'si değerinde bir para, yaklaşık 30 milyar Avro, **özel** bankaların batık borçlarını kurtarmaya harcanmış. 2009-2010 savunma bütçesi 6 milyar Avro artırılmış.

Kısacası borcu patronlar yapmış. Ödemesi işçiye, emekçiye düşecek.

Krizin sorumlusu kapitalizm

Yunanistan'ın devasa borcunun esas sorumlusu kapitalistler. Ancak sadece Yunanistanlı kapitalistler de değil. Özellikle emperyalist ülkeler. Tabii başta Avrupa'nın devleri. Fransa, Almanya, vs. Çünkü Yunanistan'a faizle borç verip duran, yani açıkça tefecilik yapan bunlar. Örneğin Fransız bankalarının Yunan

tahvillerinden alacağı 80 milyar Avro. Avrupa bankalarının toplam alacağı 300 milyar Avro.

O yüzden şimdi onlar da bas bas bağıyorlar. Yunan hükümetinin işçi sınıfına saldırı paketini hayata geçirmesi için baskı yapıyorlar.

İşlerin bu kadar kritik bir noktaya varması kapitalizmin yaşadığı derin krizden kaynaklanıyor. Herkes zor durumda olduğu için artık kimse borçlarını döndürsün diye Yunanistan'a yeniden borç veremiyor. Borç içinde yüzen yalnızca Yunanistan değil. İrlanda, Portekiz, İspanya, İtalya gibi ülkeler de aynı çıkmazda. ABD ve İngiltere'de bile kamu borçları rekor seviyelerde.

Dolayısıyla kriz kapitalizmin krizi ve dünya çapında kriz sona ermedikçe Yunan hükümetinin işçi sınıfına yönelik olarak aldığı zalimane tedbirler dahi çözüm garantisi taşımıyor.

Krizin faturası patronlara!

Bu nedenle Yunan işçisi genel grevin her türlüünde haklı. Kapitalizmin akıl dışı işleyişine teslim olmamakta, kendisinin yaratmadığı krizin faturasını ödemeyi reddetmekte sonuna kadar haklı. Bundan sonra yapmaya hazırlandığı daha uzun süreli genel grev kararları vermekte elbette ki haklı.

Tekel direnişi **Türkle Kürdün** kardeşlik köprüsü olmuştu. Şimdi o köprüyü daha da uzatma, sınırlar ötesine taşıma zamanı. İşçi sınıfının birleştirici gücüyle **Yunanistanlı ve Türkiyeli** işçiler emekçiler olarak el ele verme zamanı. Kapitalizmin krizi sınır, ülke tanımadığına göre, ona vereceğimiz cevap da sınır, ülke tanınamalı!

Türkiye-Yunanistan İşçi Buluşması

19-20 Mart 2010

Atina ve Patras

Tekel işçisini deneyimi Yunan genel greviyle buluşuyor! Yunan işçileri ve sosyalistleri, Tekel mücadelesinin deneyimini öğreniyor!

Düzenleyen: Savaş Karşıtı Enternasyonalist Birlik (EEK, NAR, AK ve çeşitli şahsiyetler)

Konuşmacılar:

Türkiye'den:

Binali İldan (19 yıllık Tekel işçisi)
Mert Kükrer (DİP Girişimi)

Yunanistan'dan:

Savas Mihail-Matsas (EEK)
Nikos Argiriou (NAR)

Fransa'da sınıf mücadelesi yeniden yükseliyor

Yunanistan kadar sert olmasa da Fransa'da da sınıf mücadeleleri doğrudan doğruya ekonomik krizin etkileri altında yükseliyor. Kriz 2008 sonbaharında başlamıştı. 2009'un ilk ayları Fransa'da ciddi mücadelelere sahne olmuştu. Çeşitli işyerlerinde grevler ve direnişler yaşanmış, birkaç tanesinde ardi ardına patron ya da temsilcileri rehine alınmış, bir tanesinde de işçiler fabrikayı LPG tüpleriyle havaya uçurma tehdidini haftalarca sürdürmüşlerdi. Ülke birkaç ay içinde iki genel grev ve milyonlarca insanın sokağa çıktığı mitingler yaşamıştı. En önemlisi, Fransa'nın denizasını toprakları olarak bilinen Guadeloupe, Martinik ve Réunion gibi adalarda haftalarca süren genel grevler yapılmış ve önemli kazanımlar elde edilmişti.

Yaz aylarında durgunluğa giren mücadele, son aylarda yeniden canlanıyor. Philips'in bir fabrikasında patronun televizyon imalatının bütünüyle durduracağını açıklaması, işçilerin kendi girişimleriyle üretimi devam ettirme

çabasıyla fiilen engellendi. (Bu, Tariş'te de işçi denetimi altında üretimin bir çözüm olarak gündeme getirilmesinin gerekliliğini düşündürüyor.) Daha sonra mahkeme de işçiyi haklı buldu ve üretim yeniden başladı. Dünyanın en büyük petrol şirketlerinden Total, bir rafinerisini kapatacağını açıklayınca altı rafineri ve on beş depoda birden altı gün süren bir grev yapıldı. Bunların yanı sıra çeşitli başka işlemlerde de grevler yaşanıyor. Yakında, cumhurbaşkanı Sarkozy'nin mezarında emeklilik projesi gündeme geldiğinde bu mücadelelerin genelleşmesi beklenmeli.

Fransa, Batı Avrupa'da son haftalarda başlayan genel bir kıpırdanmanın önemli bir merkezi. Poretviz 3 Mart günü bir kamu sektörü grevi yaşadı. İspanya'da hükümetin emeklilik "reformu"na karşı ciddi bir tepki yükseliyor. Almanya'da pilotların sert grevine Fransa'da kontrol kulesi çalışanları yankı verdiler. Önümüzdeki dönem Avrupa'da sınıf mücadelelerinde önemli gelişmelere gebe.

Tariş işçisi kararlı!

1 Mart 2010 itibarıyla Tariş Pamuk ve Yağlı Tohumlar Birliği Yönetimi Kurulu 600 işçisi bulunan İzmir Çiğli Tariş İplik ve Dokuma Fabrikası'nı tasfiye kararı aldı. Şubat 2009'da Tariş Pamuk ve Yağlı Tohumlar Birliği fabrikanın üretime 6 ay ara verdiğini açıklamış ve işçilerin kısa çalışma ödeneğinden yararlanması için Türkiye İş Kurumu'na başvurmuş, birliğin 19 Ağustos'ta Olağanüstü Genel Kurulu'nda göreve gelen yeni yönetim tarafından da ödenek 6 ay daha uzatılmıştı.

1 yıldır üretime ara verilmiş olan fabrikaya işçiler 1 Mart sabahı işbaşı yapmak üzere gittiklerinde Tariş'in patronlar kurulu tarafından kapının önüne kondukları cevabını aldılar ve içeri girmeleri polis tarafından engellendi. Bunun üzerine Türkiye Tekstil Örme ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası (Teksif) İzmir Şubesi yönetimi ve işçiler fabrikanın konferans salonuna geçerek ne yapacaklarını kararlaştırmak için bir toplantı yaptılar. Toplantıdan İzmir Alsancak Limanda bulunan Tariş Genel

Müdürlüğü önünde sürekli eylem kararı çıktı. 2 Mart'ta işçilerin Tariş yönetimiyle yaptığı toplantıdaysa yönetimden çözüm yönünde bir adım gelmemiş, ipler tamamen kopmuştu. Ayrıca direnişin 5. günü olan 5 Mart Cuma günü Tariş Yönetimi Kurulu işçilere tazminatları için Kasım'ı bekleyin, Kasım'a kadar her ay hesabınıza 650 lira yatıralım teklifi getirmişti, işçiler bu teklife pazartesi red yanıtını verdi. Yö-

netim işçilere elinde para olmadığını, fabrikalardaki makineler satılınca tazminat ve alacakları vereceğini söylüyor.

Direnişte 1 hafta geride kalana kadar sürekli eylem kararı dışında bir eylem biçimi denenmemiş, bir eylem planı çıkarılmamış, ortak mücadele hatları örnek üzere adımlar atılmamıştı; 9 Mart'ta yaptığı konuşmada Teksif İzmir Şube Başkanı Faruk Aksoy 10'unda Türk-İş'te

bulunan diğer işkollarının sendikalarıyla birlikte ortak mücadele yöntemlerini konuşacaklarını, bundan sonraki eylem biçimlerini buna göre belirleyeceklerini vurguladı.

Sendikaların yaptığı açıklamalarda birçok işçinin artık çalışmak istemediği söylenerek, kıdem ve ihbar tazminatlarını alana kadar sürekli eylem kararının geçerli olduğu üzerinde duruluyor. Tariş yönetimine üretime devam etme yönünde sendika tarafından götürülen önerilere yanıt olarak Tariş Pamuk ve Yağlı Tohumlar Birliği Başkanı Beliş Azbazdar "Fabrikaları çalıştırmamız mümkün değil. Eğer fabrikalar çalışsın diyorlarsa, alsın onlar çalıştırsın" demişti. Mücadele sadece tazminatların alınmasıyla kısıtlı mı kalacak yoksa fabrikanın tasfiye kararı patrona geri çektilirip işe geri dönme sağlanacak mı, işçiler fabrikeyi Azbazdar'ın söylediği gibi alıp çalıştırabilecekler mi, Tariş işçilerinin mücadelesi azmi gösterecek.

Çadırkent yürünecek yolu gösterdi

Tekel işçileri Ankara'nın göbeği Sakarya Caddesi'ni 77 gün boyunca emeğin dayanışmasının, özgürlüğün ve mücadelenin sembolü haline getirdiler. Kurdukları "Çadırkent"le farklı bir yaşamın, farklı bir dayanışmanın örneğini gösterdiler.

Bundan yaklaşık üç ay önce 4/C isimli kölelik yasasına karşı gelmek için sendika tarafından Ankara'ya çağrılan Tekel işçileri, polisin Abdi İpekçi Parkı'nda kendilerine saldırmasından sonra, kendi inisiyatifleriyle Türk-İş Genel Merkezi önünde toplandılar. Tek-Gıda-İş'in saldırı olma ihtimaline karşı öne çıkardığı bir plan yokken, işçiler aldıkları kararlarla genel merkezin olduğu Sakarya Caddesi'ni eylem bölgesine çevirdiler. İlk önce oturma eylemi şeklinde başlayan direniş, oturlan yerlerin üstüne branda gerilmesi ve nihayet brandaların çadır haline getirilmesiyle başka bir eylem biçimine evrildi. İşçilerin oluşturduğu bu direniş bölgesine bundan sonra Çadırkent denilecekti.

Girişlerinde Manisa, İstanbul, Diyarbakır, Hatay, Adıyaman, İzmir, Samsun, Tokat, Trabzon vb. yazan çadırların içine zamanla elektrik kabloları çekildi, televizyonlar koyuldu. İşçiler Tekel direnişi ile ilgili yapılan haber ve programları bu televizyonlardan izledi. Ortaya kurdukları sobalarda kaynatıkları çaylarla misafirlerini ağırladı. Birbirlerinin çadırlarını ziyaret eden işçiler sürekli direnişin geleceğini tartıştı.

İşçilerin özgürlük alanı

Sakarya'nın Çadırkent olduğu 77 gün boyunca burası, işçiler ve işçi sınıfı dostları için bir özgürlük alanıydı. Direniş boyunca Çadırkent'te her şey özgürce tartışıldı. İşçiler deneyimleriyle, mücadelecilikleriyle öğrenmek isteyenlere çok şey öğretti. Öğretirken öğrenen işçiler ise resmi ideoloji efsaneleriyle bildikleri sosyalizmi yakından tanıdı. Yetiştikleri kültürde sosyalistlere yaşam alanı tanınmazken, işçiler "beş vakit komünist olduk" gibi sözleri sık sık tekrarlar oldular. Sosyalist gruplar bildirileriyle, bayraklarıyla, fikirleriyle özgürce işçilerin arasında bulundu. Devamlı işçilere teşekkür eden kadınlar ise, işçiler sayesinde Sakarya

Caddesi'nin kadınlar için güvenli bir yer haline geldiğini söylüyordu.

Türkiye'nin her yanından binlerce insan bir veya birkaç gece geçirmek için Çadırkent'e geldi. Burası yüreği işçi sınıfının yanında atan herkes için görülmesi, yaşanması gereken bir yerd. İşçiler uykusuz geçirdikleri geceler boyu, sabırla her gelen ziyaretçiye mücadelelerini anlattılar.

Halkların kardeşlik alanı

Çadırkent deneyiminden bahsedenlerin en çok vurguladığı nokta Türk, Kürt ve Arap işçilerin kardeşleşmesiydi. Bu kardeşleşme çadırlar arasında yapılan ufak bir gezintide dahi hissedilebiliyordu. Trabzonlu işçilerin

Kürtçe şarkılarda halay çekmesinden, Diyarbakırlı işçinin yaptığı karikatürlerdeki kardeşlik vurgusuna, Günlük gazetesi okuyan Tokatlı işçiden, Batı illerinden gelen işçilerin "Doğulular olmasaydı biz buraya kadar gelemezdik" söylemlerine kadar bu kardeşleşmenin bir çok örneği sıralanabilir. Birçok insanın ezberini bozan bu durum, "sınıf mücadelesi birleştirir" tezinin somutlaşmış haliydi.

Emeğin dayanışma alanı

Gazetemizin bu sayısında görüşlerini aldığımız Tekel işçisi Binali İldan'ın söylediği gibi bu direnişin bu kadar uzun sürmesini sağlayan kararlılık, işçilerin arasındaki

paylaşımdan ve dayanışmadan ileri geliyordu. Ortak bir amaç uğruna mücadeleye girişen işçiler, gündelik hayatın her alanından rekabeti ve bireyciliği körükleyen kapitalist kültürün bir az olsun dışına çıkarak dayanışmanın asıl anlamı kavradı. Birlikte mücadele ederek kararlılıklarını da paylaşan işçiler, bu kararlılık sayesinde 77 gün boyunca direndiler.

Çadırkent, bir dayanışma, kardeşlik, mücadele ve özgürlük merkeziydi. Burada öğrenen/öğreten işçiler şimdi Türkiye'nin dört bir yanına yayıldı. Bu büyük direniş yaratan işçiler kuşkusuz Çadırkent'ten öğrendiklerini gittikleri yerlerde sınıf kardeşlerine de aktaracaklardır.